

7/51688

62.17

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 89456481/610/ 73/ 1
Konu : Yazılı soru önergesi (7/51688)

24-11-2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.10.2014 tarih ve 196684 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın A. Levent TÜZEL tarafından verilen 7/51688 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN A. LEVENT TÜZEL'İN 7/51688 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Torunlar GYO-Torun Yapı-Torunlar Gıda Proje Ortaklığı unvanlı işveren tarafından yapılan 'Torun Center' unvanlı inşaatta 06.09.2014 tarihinde meydana gelen ve 10 işçinin hayatını kaybettiği kaza olayı, aynı gün Bakanlığımız iş müfettişlerince incelemeye alınmış olup, inceleme henüz tamamlanmamıştır.

Torunlar GYO-Torun Yapı-Torunlar Gıda Proje Ortaklığı – "Torun Center Şantiyesi" unvanlı işyerinde Bakanlığımızca 06-18.06.2013 tarihlerinde programlı teftiş yapılmış ve teftiş neticesinde işveren hakkında idari para cezası uygulanması yönünde görüş ve kanaat bildirilmiştir.

Torunlar GYO-Torun Yapı-Torunlar Gıda Proje Ortaklığı – "Torun Center Şantiyesi" unvanlı işyerinde çalışanlardan Erdoğan POLAT isimli işçinin hayatını kaybetmesi ile sonuçlanan iş kazası olayı, Bakanlığımız iş müfettişleri tarafından incelenmiş olup, Torunlar GYO- Torun Yapı - Torunlar Gıda Proje Ortaklığı – "Torun Center Şantiyesi", Çuhadaroğlu Alüminyum Sanayi ve Tic. A.Ş. ve Etkin Hareketli Platform İmalat San. ve Tic. Ltd. Şti. hakkında idari para cezası uygulanması yönünde görüş ve kanaat bildirilmiştir.

İşyerinde 08.09.2014 tarihinde Bakanlığımız iş müfettişlerince iş sağlığı ve güvenliği bakımından teftiş yapılmış olup, teftişe istinaden idari tedbir raporu tanzim edilmiş ve raporda teftiş esnasında tespit edilen ve çalışanlar için hayati risk oluşturan hususlar sebebiyle, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 25'inci maddesine göre işyerinde işin durdurulmasının uygun olacağı görüş ve kanaati belirtilmiştir.

Bakanlığımızca 2012 yılı itibarıyla yapı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği bakımından programlı teftişlerin uygulanmasına başlanılmıştır. 2012 yılında 443 işyerinin 336'sında işyerinde işin durdurulması/ işyerinin kapatılması yönünde kanaat belirtilmiştir.

Bakanlığımızca 2013 yılında inşaat sektöründe iş sağlığı ve güvenliği bakımından 627 programlı teftiş ve 579 program dışı teftiş olmak üzere toplam 1.206 teftiş yapılmış, teftiş edilen işyerlerinin 130'unda işin durdurulması yönünde kanaat belirtilmiş, bunun yanı sıra 417 işyerinde 3.876.342,00 TL idari para cezasının da uygulanması talep edilmiştir. 15.10.2014 tarihi itibarıyla inşaat sektöründe iş sağlığı ve güvenliği bakımından 823 programlı ve 332 program dışı teftiş olmak üzere toplam 1.155 teftiş yapılmıştır. Söz konusu teftişlerde toplam 89.208 çalışana ulaşılmış, 282 işyerinde işin durdurulması yönünde kanaat belirtilmiş ve 507 işyerine toplam 4.430.297,00 TL idari cezası uygulanması talep edilmiştir.

Söz konusu işyerinin 61 alt işvereni bulunmaktadır. Yaşamını kaybeden işçilerin hepsi sigortalıdır. Ayrıca, 2014/Ağustos ayı itibarıyla ana firmada sigortalı olan 204 işçiden asgari ücretle sigortalı bildirilen kimse mevcut olmayıp brüt ücretler 1.750,00 TL ile brüt tavanı (7.371,00 TL) arasında değişmektedir.

Alt işveren olarak faaliyet gösteren 61 şirkette sigortalı bildirilen işçilerden 1150'sinin asgari ücret üzerinden sigortalı bildirildiği, 110 işçinin de brüt 1.600,00 TL ile 6.500,00 TL arasında değişen sigorta primine esas kazanç (SPEK) tutarları ile sigortalı bildirildiği tespit edilmiştir.

İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Denetmenleri tarafından Alo 170 hattına gelen ihbara istinaden 2013/Aralık ve 2014/Haziran aylarında iki kez denetim yapılmıştır. Alt işveren olarak faaliyet gösteren şirketlerin birinde çalışan 57 işçi ile ilgili SPEK tespiti yapılmış ve eksik bildirilen SPEK'lerin tamamlanması talep edilmiştir. Ayrıca söz konusu inşaatta yaşanan iş kazası hakkında Kurum tarafından müfettiş görevlendirilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile Torunlar Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.- Torun Yapı San. Tic. A.Ş.- Kapıcıoğlu İnş. San. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığı ile imzalanan sözleşmenin; "Kazalar" başlıklı 15'inci maddesinde; "Yüklenici 1475 sayılı yasanın 74'üncü ve 76'ncı

maddelerine göre hazırlanan Yapı İşlerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzükleri hükümleri ile ek ve değişikliklerini yerine getirmekle yükümlüdür. Yapım esnasında çıkabilecek kazalardan ve bu kazaların sebep olacağı zararlardan doğrudan doğruya yüklenicinin sorumlu olacağı" belirtilmiştir.

Sözleşme eki olan Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesi'nin "iş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 7'nci maddesinde "Müteahhit, işin devamı suresince işyerinde yapılacak çalışmalar nedeniyle, işçilerle çevre halkının kazaya uğramalarını, zarar görmelerini ve işlerde hasar ve zarar meydana gelmesini önleyici her türlü güvenlik önlemini almak zorundadır. İş sahasında veya çevresindeki bölgede, yeterli güvenlik önleminin alınmaması nedeniyle doğabilecek hasar ve zararın ödenmesinden müteahhit sorumludur. Müteahhit, kazaların, zarar ve kayıpların meydana gelmesini önlemek amacı ile gereken bütün önlemleri almak ve kontrol teşkilatı tarafından, kaza, zarar ve kayıp ihtimallerini azaltmak için verilecek talimatın hepsine uymak zorundadır. Ayrıca müteahhit, işyerinde kullanılan araç, gereç ve makinelerle patlayıcı maddelerin neden olabileceği kazalardan korunma usullerini ve önlemlerini çalışanlara öğretmek zorundadır."

"Çalışanların kazaya uğramaları" başlıklı 35'inci maddesinde de; "yüklenicinin 7'nci madde hükümlerine göre önlemler almasına rağmen olabilecek kazalarda, yüklenicinin işçi ve personelinden kazaya uğrayanların tedavilerine ilişkin giderlerle kendilerine ödenecek tazminat yükleniciye aittir." denilmektedir.

Konuyla ilgili yargı aşaması devam etmektedir.

İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün akşam ve gece çalışma izni verilmesi ile ilgili bir yetkisi bulunmamaktadır. 04.06.2010 tarih ve 27601 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği"nin 23/ç maddesi hükmü uyarınca, İstanbul il sınırları dahilindeki inşaat faaliyetlerinin akşam ve gece çalışma izinleri ile ilgili karar verme yetkisi İstanbul Mahalli Çevre Kurulu'na aittir. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından 12.05.2014 tarihinde yazı ile söz konusu inşaat için 40 gün süre ile 24 saat çalışma izni talep edilmiştir. Buna istinaden İstanbul Mahalli Çevre Kurulu, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından arsa satışı karşılığı gelir paylaşımı işi kapsamında yaptırılan bir proje olması sebebiyle kamu yararı olduğunu gözeterek 09.06.2014 tarihinde 141 sayılı Kararı almıştır. Bu Kararın 2.v maddesine göre "Şişli ilçesi, Fulya mahallesi, Büyükdere caddesi, 58 pafta, 1199 ada, 384 parsel adresinde bulunan ofis ve rezidans yapımı kapsamındaki inşaat faaliyetine, 27.01.2014 tarih,138 sayılı Karar Madde 2.d ile verilen kararın yazılı talebe istinaden tekrar görüşülmesi sonucunda projede kamu yararı bulunması nedeniyle ilgili yönetmelikte belirtilen sınırlamalara uymak kaydıyla 19.07.2014 tarihine kadar gündüz zaman dilimindeki faaliyetine ek olarak saat 19:00-07:00 arasında da çalışma izni verilmesi" uygun görülmüştür. İşçilerin vardiya sistemiyle çalışması nedeniyle çalışma saatlerinin uzatılması, aynı işçilerin 24 saat çalışmaları anlamını taşımamaktadır. Ayrıca, gece çalışma izinleri şehir trafiğini olumlu yönde etkilediği gibi inşaatın bitim süresini kısaltarak çevre kirliliğinin de kısa sürede çözümlenmesini sağlamaktadır.